

בס"ד. שיחת ש"פ בראשית, מבה"ח וער"ח מרחשון, ה'תשי"ג.
בלתי מוגה

א. מאמר ד"ה בראשית ברא אלקים גו'.

* * *

ב. ידוע הפתגם¹ שסיפר כ"ק מו"ח אדמו"ר בשם הצמח-צדק: "ווי
מ'שטעלט זיך אַוועק שבת בראשית אַזוי גייט אַוועק אויף דעם גאַנצן
יאָר" (כפי שנעמדים בשבת בראשית כך הולך ונמשך על כל השנה).
כיון שסיפרו וגילו לנו זאת — שייך הדבר גם אלינו.
ובכן: הברירה בידינו להמשיך שמחה על כל השנה כולה ע"י
השמחה עתה, בשבת בראשית².

— ענינו של שבת הוא אמנם תענוג, כידוע³ בהחילוק שבין שבת
ליום-טוב, שיו"ט ענינו שמחה ("מועדים לשמחה") ושבת ענינו תענוג,
אבל אעפ"כ, גם בשבת ישנו ענין השמחה, אלא שהשמחה כלולה
בהעונג⁴.

(וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א): "עזור השי"ת שהשמחה דשבת
בראשית תאיר בכל שבתות השנה, ומשבתות השנה — שמהם מתברכין
כולהו יומין"⁵ — תומשך השמחה גם בימות החול דכל השנה.
כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה לנגן ניגון שמחה (באמרו: "זאָגט אַ
פריילעכן ניגון").

* * *

ג. ידוע⁶ שהעבודה דכל השנה באופן ד"ויעקב הלך לדרכו"⁷

1. לרקוד עמה (המו"ל).
2. ראה סה"מ תש"ט ס"ע 130 ובהערת
כ"ק אדמו"ר שליט"א שם.
3. ראה לקו"ש ח"ד ע' 1090 הערה 31.
4. זח"ב סג, ב. פח, א.
5. ראה גם שיחת יום שמח"ת תשי"א
ס"א (תו"מ ח"ב ע' 47 ואילך), ובהנסמן שם.
6. לשון הכתוב — ויצא לב, ב.

1) ראה גם שיחת ש"פ בראשית תשי"א
סי"ח. תשי"ב ס"א (תו"מ ח"ב ע' 64. ח"ד ע'
109), ובהנסמן שם.
2) יש לציין, שלאחר קריאת התורה
וההפטרה, הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א שהחזן
יאמר "יהללו" בניגון של יו"ט, ויכניסו הס"ת
להיכל מתוך שמחה וריקוד, ולאחר שהכניסו
הס"ת להיכל הורה להמשיך הריקוד, והורה
לחזור ולהוציא הס"ת (שקראו בה) ולהמשיך

מתחילה משבת בראשית, שבו מברכים חודש מרחשון, כשעומדים בסיומו של חודש תשרי, עליו נאמר במדרש⁸ "תשרי ותשבוק ותכפר כו".

— (כ"ק אדמו"ר שליט"א חייך ואמר:) בתחילת נשיאותו של הצמח צדק, כאשר החסידים לא התרגלו עדיין לסגנון המאמרים שלו, שהי' רגיל להרבות במאמרי חז"ל (דלא כסגנון המאמרים של אדמו"ר האמצעי שהיו רגילים לשמוע לפנ"ז), דבר שהקשה עליהם את חזרת המאמרים — הזכיר פעם הצ"צ הלשון הנ"ל, "תשרי ותשבוק כו", ובעת ה"חזרה" התפלפלו ה"חוזרים" בפירוש ומקור לשון זה.

אדמו"ר מהר"ש הי' אז ילד קטן כבן חמש או שש שנים, והי' כבר בקי במדרשי חז"ל (לא רק המסופרים ב"צאינה וראינה"). וכששמע את דבריהם, נענה ואמר שזהו לשון המדרש. כששאלוהו היכן הוא מדרש זה — הנה לא אחרי שהסכימו ליתן לו מה שביקש עבור זה, הי' זה צעצוע מסויים... — הראה להם את דברי המדרש.

(והפטיר כ"ק אדמו"ר שליט"א:) בסיפור זה כוונתי להזכיר בינתיים את שמותיהם של רבותינו נשיאינו⁹: אדמו"ר האמצעי, הצמח צדק ואדמו"ר מהר"ש...!

ומזה מובן, שבפרשת בראשית שקורין בזמן שמתחילים העבודה, ד"ויעקב הלך לדרכו", ישנה הוראה הקשורה ושייכת להתחלת העבודה, כדלקמן.

ד. בהתחלת הפרשה נאמר¹⁰: "והארץ היתה תהו ובהו וחושך על פני תהום ורוח אלקים מרחפת על פני המים".

והנה אודות ד' הלשונות תהו ובהו וחושך ותהום איתא בספרים¹¹ שהם כנגד ד' קליפות: ג' קליפות הטמאות לגמרי, וקליפת נוגה.

ולעומת זאת — על "רוח אלקים מרחפת על פני המים" אמרו חז"ל¹² "זה רוחו של מלך המשיח", שזהו גילוי נעלה ביותר, גילוי העצמות¹³.

10 א, ב.

11 אה"ת פרשתנו (כרך ג) עה"פ (תד), סע"א) — "עפמ"ש בזח"א ט"ז א', וביאור המאמר בספר אשל אברהם באריכות".

12 ב"ר פ"ב, ד. פ"ח, א.

13 ראה גם סד"ה בראשית ברא אלקים שנאמר בהתועדות (לעיל ע' 129). ושי"נ.

8 ויק"ר פכ"ט, ח. וראה גם רשימות הצ"צ לתהלים (יהל אור) ע' ריט.

9 כנראה הכוונה בזה ע"ד האמירה "האיר פני כל המזרח עד שהוא בחברון", "כדי להזכיר זכות אבות" (תמיד רפ"ג. יומא כח, ב ובפרש"י — מירושלמי יומא פ"ג ה"א) — הנו"ל.

ולכאורה תמוה ביותר: היתכן שכאשר מדברים אודות קליפות — מזכירים בהמשך אחד אודות "רוחו של מלך המשיח"?!¹⁶

וההסברה בזה — שכוונת הפסוק להדגיש שמבלי הבט על גודל החושך מצד הקליפות בכלל, ובפרט מצד ג' קליפות הטמאות לגמרי, צריך לידע שישנו כבר "רוחו של מלך המשיח",

— וע"ד שמצינו במדרשי חז"ל¹⁴ בנוגע לחורבן ביהמ"ק, שתיכף ומיד נולד מושיען של ישראל —

אלא שצריכים רק לגלות זאת.

וגם ענין זה מודגש בהמשך הכתובים¹⁵: "ויאמר אלקים יהי אור ויהי אור", ש"אור" מורה על ענין הגילוי, ובוה גופא — גילוי האור שנברא ביום הראשון שגנזו הקב"ה לעתיד לבוא¹⁶, שזהו תוכן הגילוי ד"רוחו של מלך המשיח".

וגילוי זה נעשה ע"י התורה — כמובן מדברי המדרש¹⁷ "יהי אור זה אברהם", שבו מתחילים "שני אלפים תורה"¹⁸, ועל ידו (היינו, ע"י ענינו של אברהם, תורה) נעשה הגילוי ד"רוחו של מלך המשיח".

ה. וההוראה מזה בעבודת האדם:

ישנם כאלה שמתיראים מפני גודל החושך, וטוענים שבמצב של התגברות החושך אי אפשר להתחיל עם אור גדול, אלא עם אור מצומצם לפי ערך הזמן והמקום כו'.

ועל זה באה ההוראה מהתחלת הקריאה דפרשת בראשית — שלמרות שנמצאים בהתחלת העבודה (זה עתה הסתיים חודש תשרי ומתחילה העבודה דכל השנה), ולא עוד אלא ששורר תהו ובוהו חושך ותהום, מ"מ, מתחילים מיד עם "רוחו של מלך המשיח" — אור הכי נעלה, פנימיות השכינה שלמעלה ובהבדלה מעולמות, שאין העולמות יכולים לקבלו אפילו לא באופן מקיף — שדוגמתה בנפש האדם היא פנימיות הלב.

ומיד ממשיכים עם ההכרזה "יהי אור", היינו, שמבלי להתחשב במעמד ומצב העולם, אם הוא שייך לכך אם לאו, מכריזים "יהי אור זה אברהם", שמתחילים להאיר את העולם באור אלקי, כמו אברהם שפירסם

16 חגיגה יב, א.

17 ב"ר פ"ב, ג.

18 ע"ז ט, א.

14 ירושלמי ברכות פ"ב ה"ד. איכ"ר

פ"א, נא.

15 א, ג.

אלקותו ית' בעולם גם לערביים¹⁹, מבלי להתחשב אם הם ראויים לכך אם לאו.

ואז — "ויהי אור", שנעשה כן בפועל, "עס ווערט טאַקע בפועל ליכטיק", ועד לגילוי אור גדול ביותר — אור שהי' מאיר ביום הראשון.

ו. וע"פ האמור לעיל (ס"ד) שהגילוי ד"רוחו של מלך המשיח" נעשה ע"י "שני אלפים תורה", שהתחלתם מאברהם, עליו נאמר "יהי אור זה אברהם" — יש לבאר ההוראה הנ"ל בפרטיות יותר, בנוגע לתורה:

בתורה יש גליא תורה ופנימיות התורה: גליא תורה — מלובשת בשכל אנושי, ומדברת אודות דברים גשמיים שמשיגים מהותם, משא"כ פנימיות התורה — שמדברת אודות ענינים שמשיגים רק מציאותם, וכללותה למעלה משכל אנושי.

וכשיוצאים להאיר את העולם באור התורה — ישנם הטוענים שאין להתחיל מיד גם עם פנימיות התורה, כיון שצריך לילך בסדר והדרגה.

ועל זה באה ההוראה מהתחלת פרשת בראשית — שבהתחלת העבודה, ובמצב של חושך הכי גדול, מתחילים מיד עם "רוחו של מלך המשיח", שענינו בתורה הוא פנימיות התורה²⁰.

וזוהו גם ענינו של אברהם — "יהי אור זה אברהם" — "אב רם", שכל הנעלם מכל רעיון²¹, היינו, שבתורה גופא ה"ז למעלה משכל אנושי, פנימיות התורה. וגם: "אברהם" הוא ב"מ"ם סתומה", ששייך ל"מאמר סתום"²², שזהו"ע פנימיות התורה, סתים תורה²³.

וכאשר לא מתפעלים מחושך העולם, אלא מכריזים "יהי אור", ומאירים את העולם באור דפנימיות התורה — אזי "ויהי אור", שנעשה כן בפועל, שהאור דפנימיות התורה מאיר בכל העולם כולו.

ועי"ז זוכים להתגלות "רוחו של מלך המשיח" בביאת המשיח ב1907 ממש, כי, כשיפוצו מעינותיך חוצה אתי מר דא מלכא משיחא²⁴, שזוהי שלימות כוונת הבריאה להיות לו ית' דירה בתחתונים²⁵.

* * *

בשל"ה בית הגדול בסופו (לו, ב ואילך). וראה ספר הערכים חב"ד מערכת אותיות התורה — מ"ם (ב) ס"ד (ס"ע קכד ואילך). וש"נ. (24) אגה"ק דהבעש"ט (כתר שם טוב בתחלתו. ובכ"מ). (25) ראה תניא פל"ו.

19) ראה סוטה יו"ד, סע"א ואילך. ב"מ פו, ב. הובא בפרש"י עה"ת וירא ית, ד. כא, לג. 20) ראה לקו"ת צו יז, א ואילך. ובכ"מ. 21) ראה תו"א ר"פ לך לך. ובכ"מ. 22) שבת קד, א. 23) ראה פרש"י שם. הובא ונתבאר

ז. בתקופה האחרונה באה התייסדות את"ה (איגוד תלמידי הישיבות) לידי פועל²⁶.

וכאן המקום לבאר תוכן שמו של האיגוד — "את"ה" — שם שניתן בשעתו ע"י כ"ק מו"ח אדמו"ר²⁷.

ובהקדמה — שרואים אנו שבקביעת השמות למוסדותיו הקדושים דייק כ"ק מו"ח אדמו"ר שגם הר"ת של שם המוסד יהי' בעל תוכן ומשמעות בהתאם לענינו של מוסד זה.

ולדוגמא: בהמוסדות ד"קרני הוד תורה" ו"מרכז לעניני חינוך", שהר"ת שלהם הוא "קה"ת" ו"מל"ח".

ויתירה מזה — לא רק בהשמות בלשון הקודש, אלא גם בהשמות בשפת המדינה דייק כ"ק מו"ח אדמו"ר שהר"ת יהי' בעל תוכן ומשמעות בלשון הקודש.

ולדוגמא — בהמוסד ששמו בשפת המדינה הוא באופן שהר"ת שלו הוא "כוס":

"כוס" — אף שענינו העלם (מלשון כיסוי), מ"מ, נאמר בו "כוס ישועות אשא"²⁸, וכידוע²⁹ הסיפור-הפתגם שכוסו של דוד המלך — ספר תהלים — מגבי' למעלה וממשיך למטה כו', שזהו תוכן הענין ד"כוס ישועות אשא".

וזהו הטעם שכ"ק מו"ח אדמו"ר בחר בשם זה שהר"ת שלו הוא "כוס" — להורות (נוסף על פעולת הדבר) שמוסד זה הוא הכוס שלו ("זיינער — דעם רבינס — אַ כוס"), ובמילא, ה"ז כוסו של דוד המלך, — כי, רבותינו נשיאינו שייכים לדוד המלך, הן מצד ענין הנשיאות בכלל ששייך לדוד המלך, והן מצד זה שאדמו"ר הזקן הוא מזרע דוד המלך³⁰, ולכן יש לרבותינו נשיאינו ניצוץ של דוד המלך, והם ממלאי מקומו —

ובמילא יהי' זה באופן ד"כוס ישועות אשא", שע"ז תומשך ברכה בלי גבול הן ברוחניות והן בגשמיות, היינו, שגם ההמשכה בגשמיות היא

(29) ראה רשימת כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ מח"י אלול תרנ"ט — נדפסה בקובץ מכתבים (אמירת תהלים) בסו"ס תהלים אהל יוסף יצחק, ובהוספות לסה"מ תרנ"ט ע' רלג.
(30) ראה "היום יום" בתחלתו ב"שלשלת היחס ור"פ מתולדות בית רבינו" בתחלתו.

(26) בענין זה — ראה גם בהנסמן בשיחת יום שמחת תורה ס"ט (לעיל ע' 116).
(27) שיחת שמח"ת תש"א סל"ו (סה"ש תש"א ע' 38. סה"מ תש"י ע' 91).
(28) תהלים קטו, יג.

בלי גבול, כמבואר בחסידות³¹ בפירוש מארז"ל³² "כלי — כוס — ריקן מחזיק מלא אינו מחזיק", שבהיותו "כלי ריקן" ה"ה מחזיק גם גשמיות בלי גבול, כיון שהגשמיות היא כמו הרוחניות שאינה תופסת מקום. ומזה מובן גם בנוגע להמוסד "איגוד תלמידי הישיבות", שהר"ת שלו הוא "אתה", כדלקמן.

ה. "אתה":

ידוע³³ ש"אתה" (וכמו כן "זה") קאי על עצמותו ית', כי, "אתה" ("דו") לנוכח, יכולים לומר על העצמות דוקא, שכן, כל מה שהוא בגדר גילוי, כמו אור, וכל מה שהוא מחוץ לעצמות — אי אפשר לומר על זה "אתה" לנוכח, כיון שאינו נמצא בכל מקום, ורק על העצמות יכולים לומר "אתה" לנוכח, כיון שנמצא בכל מקום, ובלשון הידוע "שם שמים שגור בפי כל".

וזוהי השייכות ד"אתה" לאיגוד זה — שלכן קרא כ"ק מו"ח אדמו"ר לאיגוד זה בשם שהר"ת שלו הוא "אתה" — כיון שאיגוד זה הוא כלי להמשכת והתגלות העצמות ("אתה") למטה, שזוהי מטרת התייסדות איגוד זה.

ט. והענין בזה:

בהלכות דעות³⁴ כתב הרמב"ם: "כשם שהחכם ניכר בחכמתו ובדעותיו .. כך צריך שיהא ניכר במעשיו במאכלו ובמשקו וכו', כיצד, תלמיד חכם וכו'".

והנה, השם "חכם" הוא ע"ש שיש בו הביטול דחכמה, שחכמה ענינה ביטול, שבה ניכר ש"א"ס ב"ה הוא אחד האמת שהוא לבדו הוא ואין זולתו", כמ"ש אדמו"ר הזקן בתניא³⁵ בשם מורו המגיד ש"זו היא מדרגת החכמה", ולכן, מי שיש בו הביטול דחכמה (שלכן נקרא "חכם"), הנהגתו היא באופן שניכר בכל עניניו שהקב"ה "הוא לבדו הוא ואין זולתו".

ונמצא, שענינו של החכם הוא המשכת והתגלות העצמות בעולם, שיהי' ניכר בכל עניני העולם ש"הוא לבדו הוא ואין זולתו".

33) ראה סה"מ קונטרסים ח"ב רצו, א. וראה גם תו"מ סה"מ: תשרי ע' רה. תמוז ע' קד. וש"נ.

34) ריש פ"ה.

35) פל"ה בהגה"ה.

31) ראה סה"מ ה'ש"ת ע' 153. וראה גם סה"מ ה'ש"ת ע' 120, ובהנסמן שם. תו"מ ח"ג ע' 328. וש"נ.

32) ברכות מ, א.

וענין זה שייך גם למי שלא הגיע עדיין לדרגת הביטול דחכמה, אלא הוא רק "תלמיד חכם" — שגם הנהגתו צריכה להיות באופן שיהי' ניכר בכל עניניו (כמ"ש הרמב"ם), היינו, שגם הוא צריך לפעול המשכת והתגלות העצמות בעולם.

וזוהי מטרת התייסדות "איגוד תלמידי הישיבות" — שהר"ת שלו הוא "אתה" — שתלמידי הישיבות, שהם תלמידי חכמים שעליהם אומר הרמב"ם שצריכים להיות ניכרים בכל עניניהם, יתאגדו יחדיו בכל הקשור למילוי תפקידם לפעול המשכת והתגלות העצמות למטה.

י. ובפרטיות יותר:

מחברי "איגוד תלמידי הישיבות" דורשים (נוסף על עיקר עבודתם בתור תלמידי הישיבות בלימוד התורה בהתמדה ושקידה) הן ענינים בנוגע לעבודת עצמם,

— ומהם: (א) נתינת צדקה בכל יום קודם התפלה, שעי"ז נעשית בהירות וצלילות ("קלאַרקייט") בכל הענינים, כפי שמבאר אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע בא' ממאמריו³⁶ הפירוש ד"היב פרוטה לעני הדר מצלי"י³⁷, "מצלי" מלשון צלול, "קלאַר", (ב) לימוד השיעורים השוים לכל נפש בחומש תהלים ותניא, אשר, נוסף על החיוב הכללי בזה, יש בזה חיוב נוסף על חברי האיגוד בפרטיות, (ג) ללמוד בכל יום הלכות הצריכות למעשה בשולחן-ערוך חלק אורח-חיים —

והן ענינים בנוגע להפעולה עם הזולת, הן בנוגע לתלמידי הישיבות, והן בנוגע לחיזוק עניני תומ"צ בכלל, גם בנוגע לענינים פשוטים.

וע"ד שמצינו בהנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר (ורבותינו נשיאנו בכלל) שדרש ב' סוגי ענינים שהם הפכיים³⁸: מחד גיסא דרש שיעסקו בהפצת היהדות גם בנוגע לענינים פשוטים, ולדוגמא בחינוך הכשר: לימוד אל"ף-בי"ת וכיו"ב. ולאידך גיסא, הי' אומר ומפרסם גם מאמרי חסידות קשים ("שווערע מאמרים") שאינם מובנים לכל, ודרש שילמדו ויבינו גם מאמרים כאלה, ויתירה מזה דרש, שגם אלה שלא מכבר היו צריכים להתעסק עמהם בנוגע לענינים פשוטים, וזה עתה נתקרבו לעניני תומ"צ — גם הם ילמדו ויבינו מאמרים אלה.

(38) ראה גם לקו"ש ח"ד ע' 1055. ועוד.

(36) ראה גם סה"מ תרנ"ג ע' עדר ואילך.

(37) ב"ב יו"ד, א.

וגם ענין זה שתובעים מחברי "איגוד תלמידי הישיבות" ב' סוגי ענינים, הן בנוגע לעצמם והן בנוגע להזולת — שייך להר"ת "אתה" שקאי על העצמות:

הטעם ש"אתה" קאי על העצמות הוא, כאמור, משום שהעצמות נמצא בכל מקום, "שם שמים שגור בפי כל". ונמצא, ש"אתה" מורה על ב' קצוות: מחד גיסא — עצמותו ית' שלמעלה לגמרי מגדר של גילוי והעלם כו', ולאידך גיסא — הרי מצד זה גופא "שם שמים שגור בפי כל", שנמצא בכל מקום.

ובהתאם לב' קצוות אלה תובעים מחברי "איגוד תלמידי הישיבות" — ר"ת "אתה", שהוא הכלי להמשכת העצמות — ב' קצוות: ענינים בנוגע לעצמם — דוגמת זה שהעצמות הוא למעלה מכל גדר כו', וענינים בנוגע להזולת — דוגמת זה שהעצמות נמצא בכל מקום.

יא. וכאן המקום לעורר אשר על כל אחד ואחד מחברי "איגוד תלמידי הישיבות" מוטל חיוב להביא חבר נוסף לאת"ה עד י"ט כסלו הבעל"ט.

— גם בשמחת בית השואבה דובר על זה³⁹, אבל, ללא הוראת זמן, ועכשיו ניתוסף קביעות הזמן עד י"ט כסלו.

ולהעיר, שלפני י"ט כסלו ישנם ג' חדשים של הכנה⁴⁰: חודש הא' — מח"י אלול עד הוש"ר, חודש הב' — עד כ"ף מרחשון, וחודש הג' — עד י"ט כסלו.

ובנדר"ד: ההתוועדות של שמחת בית השואבה (שבה דובר עד"ז) התקיימה ב"ט תשרי, ומאז עד י"ט כסלו ישנם ב' חדשים.

יב. (וסיים כ"ק אדמו"ר שליט"א): יתן השי"ת שחברי איגוד תלמידי הישיבות ישלימו כוונת האיגוד — המשכת העצמות למטה, שזוהי הכוונה דדירה בתחתונים, ויעשו זאת מתוך שמחה. כ"ק אדמו"ר שליט"א צוה שחברי את"ה ינגנו ניגון (באמרו): "זאָל 'אתה' זאָגן אַ ניגון".

* * *

(40) ראה סה"ש תש"ה ע' 123.

(39) שיחת ג' דחוה"מ סוכות סכ"ט (לעיל)

ע' 85.

יג. בתורה אור⁴¹ פרשת נח⁴² מבואר, שהמבול לא הי' רק עונש, אלא גם פעולה של טהרה (נקיון), — המבול טיהר את העולם, שלפני המבול הי' לא טהור⁴³. ולכן הי' המבול ארבעים יום — כנגד ארבעים סאה של מקוה. ולכן נקרא המבול בשם "מי נח"⁴⁴ — נייחא דרוחא (נחת רוח)⁴⁵.

וכך — כמבואר בתורה אור שם בפרטיות — הוא גם בנוגע לדאגות וטרדות הפרנסה, שנקראות בשם "מים רבים", שהם שוטפים ומסירים מהאדם את הענינים הבלתי־רצויים, ובכך פועלים גם "נייחא דרוחא".

יד. ביאור השייכות בין דאגות הפרנסה, מבול ומקוה:

ענינו הפנימי של מקוה הוא "ביטול", כדברי הרמב"ם⁴⁶ "שיטבול במי הדעת הטהור". ולכן צריך המקוה להחזיק ארבעים סאה, שזוהי כמות "שכל גופו עולה בהן"⁴⁷, כלומר שהם מקיפים את כל גוף האדם, ו"טבילה" היא אותיות "הביטל"⁴⁸, כלומר שהביטול שהאדם יוצא מה"אני" שלו פועלת בו עלי' (התרוממות), שנעשה כלי לקדושה.

זוהי גם הכוונה האמיתית בכך שנותנים לאדם דאגות הפרנסה. על־אף שבאופן זמני הדבר מפריע לו ומבלבל אותו, הרי על־ידי זה הוא נשבר ויוצא מה"אני" הפרטי שלו — וכך הוא נעשה כלי לקדושה.

טו. ומכיון שהכוונה האמיתית אינה להענישו ח"ו, אלא כדי לשטוף ולנקות ממנו את הענינים הבלתי־רצויים — הרי מובן, שהדבר יכול להיעשות גם ברגע אחד — אם בתוך רגע אחד הוא יוציא את הכוונה הפנימית שבזה, ויפעל בעצמו את מה שהדבר צריך לפעול — הרי בכך הוא כבר יצא ידי חובתו, וכבר יכול להתקיים אצלו ה"נייחא" הן בגשמיות והן ברוחניות.

* * *

פלי"ג, ו. ויק"ר פלי"א, יו"ד.
 (44) ישעי' נד, ט. — הפטרת פ' נח.
 (45) תו"א ר"פ נח ד"ה מים רבים.
 (46) הלכות מקוואות פ"א הי"ב (בשינוי לשון קצת).
 (47) חגיגה יא, א.
 (48) סידור (עם דא"ח) שער כוונת המקוה בסופו (קנט, סע"ד).

(41) מכאן עד סו"ס טו הוגה ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א (באידיש) ונדפס בלקו"ש ח"א ע' 4 ואילך.
 (42) שבה מדובר אודות המבול, ובגלל זה נחשב השבוע "אפרורי" ("א" קאלעמוטנע וואָך"), כדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר (סה"ש תשי"ב ע' 30. נעתק ב"היום יום" ג חשון).
 (43) יחזקאל כב, כד. זבחים ק"ג, א. ב"ר

טז. (לקראת סיום ההתוועדות אמר כ"ק אדמו"ר שליט"א:)
 ידוע שהזמן דמנחת שבת הוא "עת רצון" הן למעלה והן למטה,
 שלכן אומרים אז "ואני תפלתי לך ה' עת רצון וגו'"⁴⁹.
 ובעמדנו בעת רצון זה — יתן השי"ת שנוסף על המשכת כל
 הענינים שנפעלו ע"י עבודתו של כאו"א כפי כחו, יומשכו גם הענינים
 שהיו יכולים וצריכים להוסיף ולהשלים,
 — "יע דערטאָן, ניט דערטאָן", אין זה נוגע ב"עת רצון"... —
 ויומשכו למטה מעשרה טפחים, בכל המצטרך לכאו"א בבני חיי
 ומזונא רויחא,
 ותומשך גם ברכת הצלחה בכל עניני העבודה דלימוד התורה וקיום
 המצוות, ובעיקר — בהפצת המעיינות חוצה,
 והרבי יוליכנו לקראת הגאולה השלימה ע"י משיח צדקנו במהרה
 בימינו.

(49) תהלים סט, יד. וראה זהר ח"ב קנו, א. ח"ג קכט, א.